

Landbruksdirektoratet
Postboks 56
7701 STEINKJER

Deres ref

Vår ref
24/1371-

Dato
13. juni 2025

Tollavgiftsnedsettelse for bakepotet og industripotet

Landbruks- og matdepartementet ber med dette Landbruksdirektoratet om å innvilge særskilte tollavgiftsnedsettelse for bakepoteter og industripoteter i samsvar med retningslinjene under.

Bakgrunn

Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2024 omlegging fra krone- til prosenttoll for poteter og potetråvarer. Formålet med en overgang til prosenttoll er å trygge norsk matproduksjon, samt å øke verdiskapningen og selvforsyningen i landbruket.

I Innst. 3 S (2023-2024) ble det lagt til grunn at regjeringen skulle bruke handlingsrommet i å administrere tollavgiftssatsene slik at markedsaktørene skulle få mulighet til å tilpasse seg omleggingen. På dette grunnlag besluttet departementet en overgangsordning fra 1. januar 2024 til 31. august 2024 der Landbruksdirektoratet administrerer tollavgiftssatsene ned til kronetollsatsen som var gjeldende før omleggingen. Fra 1. september 2024 ble prosenttoll for potet og potetråvarer gjeldende.

På bakgrunn av en kartlegging Landbruksdirektoratet gjennomførte våren 2024, vedtok Landbruks- og matdepartementet i brev av 25. juni 2024 at det skulle innvilges generelle tollavgiftsnedsettelse til bakepoteter i perioden 1. september 2024 til 31. august 2025 og industripoteter i perioden 1. mars 2025 til 31. juli 2025. Dette for at potetmarkedet skulle få tid til å tilpasse seg det nye tollregimet. Kartleggingen til direktoratet viste blant annet et behov for å øke produksjonen av settepoteter, øke tilgangen på areal for potetproduksjon og øke lagerkapasiteten, samt oppgradere eksisterende lager. Bransjen understreket at det vil

være behov for tid til å dekke markedet med norske poteter og at det i perioden etter 1. september 2024 ville være behov for særskilte tollavgiftsnedsettelse for potet.

I brev av 12. juni 2025 skriver Landbruksdirektoratet at utviklingen det siste året har vært positiv. Aktørene direktoratet har vært i kontakt med melder om økt norsk produksjon av både bake- og industripoteter. Det er fortsatt behov for økt produksjon av settepoteter, flere produsenter og lagre. Til tross for økt produksjon, er den ikke stor nok til å dekke etterspørselen.

For å dekke etterspørselen i kommende sesong, anser Landbruksdirektoratet at det fortsatt er behov for generelle tollavgiftsnedsettelse til disse formålene.

Når det gjelder bakepotet har Landbruksdirektoratet estimert et behov for bakepotet på omkring 2 400 tonn. Departementet ser derfor behov for å gi særskilte tollavgiftsnedsettelse for bakepotet i en periode etter 1. september 2025.

Næringsmiddelindustrien har en omfattende bruk av poteter til produksjon av chips, pommes frites, sous vides-poteter, potetmos og andre potetprodukter. Det aller meste av forbruket dekkes av norsk produksjon, men det er også import for å supplere norsk produksjon. Ulike aktører i industrien viser til at de framover legger opp til å hente råvarebehovet fra norske produsenter, men at dette vil ta tid, og at det derfor vil være behov for import til industriformål også i neste sesong. Departementet ser behov for å gi særskilte tollnedsettelse til industripoteter for å dekke råvarebehovet for potetseongen 2025/2026.

Nedsettelse av tollavgiftssatser for bakepoteter og industripoteter

I medhold av tollavgiftsloven §§ 5-1, jf. 5-2 og delegasjonsvedtak i kgl.res. av 21. oktober 2022 er Landbruks- og matdepartementet gitt kompetanse til å treffe vedtak om generell nedsettelse av tollavgiftssatsen for en bestemt landbruksvare, uten kvantitative begrensninger for en nærmere angitt periode. Det følger videre av forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative nedsettelse av tollavgiftssatser for landbruksvarer § 5 at Landbruksdirektoratet forvalter ordningen med administrative nedsettelse av tollavgiftssatser.

Det bes etter dette om at direktoratet forvalter nedsettelse av tollavgiftssatser for bakepoteter og industripoteter innenfor følgende rammer:

Bakepoteter

Departementet ber direktoratet innvilge generell nedsettelse av tollavgiftssats for bakepoteter med minimumsvekt på 290 gram under tolltariffens varenummer 07.01.9011/9022/9018/9028 for perioden 1. september 2025 til 31. august 2026. Tollavgiftssatsen settes til et nivå som gir importmuligheter til norsk pris.

Industripoteter

Departementet ber direktoratet innvilge generell nedsettelse av tollavgiftssats for industripoteter til bearbeiding i egen virksomhet under tolltariffens varenummer 07.01.9018/9028, unntatt industripoteter som innsatsvare til potetstivelse etter FAT § 18a. Nedsatt tollavgift kan gis for perioden 1. mars 2026 til 31. juli 2026, og settes til et nivå som gir importmuligheter til norsk pris.

Generelt

Departementet legger til grunn at dette er midlertidige tilpasninger som vil bidra til å sikre forbrukere og industri tilgang på poteter i en fase der norsk potetproduksjon bygges opp. Det bes om at direktoratet følger utviklingen i sektoren nøye.

Direktoratet bes forvalte ordningen på en hensiktsmessig måte med hensyn til behandling, overvåking og kontroll, og i henhold til tollovgivningen for øvrig.

Vi ber om at direktoratet på en hensiktsmessig måte orienterer aktørene om tilpasningene som følger av dette brevet.

Harald Moksnes Weie (e.f.)
avdelingsdirektør

Maurits Ovren
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer